

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงในการประเมินผลการเรียน ศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็น และการปฏิบัติจริงในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานครด้านจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา การวัดประเมินผลการ เรียนศิลปศึกษา การสรุปรายงานผลการเรียนศิลปศึกษา และการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2544

กลุ่มตัวอย่างประชากรตอบแบบสอบถาม 233 คน ตอบแบบสัมภาษณ์ 15 คน สุ่ม ตัวอย่างประชากรตอบแบบสอบถามโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน สุ่มตัวอย่างประชากรตอบ แบบสัมภาษณ์โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์สร้างเครื่องมือโดย การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาแล้วสร้างแบบสอบถามและ แบบสัมภาษณ์ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับผู้มีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง ประชากร 5 คน ปรับปรุงแก้ไขขั้นแรก นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ทดลองใช้ แบบสอบถามกับผู้มีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างประชากร 15 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ความ เทียง ด้านความคิดเห็นได้ค่า 0.97 ด้านการปฏิบัติจริงได้ค่า 0.95 แล้วปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย ทดลองใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้มีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างประชากร 2 คน แล้วปรับปรุง แก้ไข

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามโดยการส่งรับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ส่ง แบบสอบถาม 233 ฉบับได้รับคืน 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบ สัมภาษณ์โดยการเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ ข้อมูลความคิดเห็น และการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยการเรียงลำดับความถี่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ สัมภาษณ์โดยการหาค่าร้อยละ ข้อมูลความคิดเห็น การปฏิบัติจริง และอุปสรรคปัญหาเกี่ยวกับ การประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาโดยการเรียงลำดับความถี่

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในรูปตารางประกอบ
 ความเรียง ความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในรูป
 ตารางประกอบความเรียง ความคิดเห็นเพิ่มเติมในรูปความเรียง ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ใน
 รูปตารางประกอบความเรียง ความคิดเห็น การปฏิบัติจริง และอุปสรรคปัญหาเกี่ยวกับการ
 ประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงในการ
 ประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครผู้วิจัยขอสรุป
 ผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงของครูผู้สอนศิลปศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามในการ
 ประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงของผู้ให้สัมภาษณ์ในการ
 ประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

1. ความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงของครูผู้สอนศิลปศึกษาที่ตอบแบบสอบถามใน
 การประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 216 คน พบว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษา
 เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 60.2 หญิง คิดเป็นร้อยละ 39.8 ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ
 38.9 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.5 วุฒิการศึกษาทางศิลปศึกษา คิดเป็นร้อย
 ละ 50.2 เคยเข้ารับการฝึกอบรม/ประชุมสัมมนาทางการประเมินผลการศึกษา คิดเป็นร้อยละ
 70.3 ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม/ประชุมสัมมนาทางการประเมินผลศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.9
 เคยเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาเรื่องการประเมินผลการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 71.6 ไม่เคยเข้าร่วม
 ประชุมหรือสัมมนาเรื่องการประเมินผลศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 57.4 มีประสบการณ์การสอน
 ศิลปศึกษาอยู่ระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.0 มีประสบการณ์การสอนศิลปศึกษาใน
 ระดับชั้น ป. 4 คิดเป็นร้อยละ 82.4 ปัจจุบันสอนศิลปศึกษาในช่วงชั้นที่ 1 - 2 คิดเป็นร้อยละ 57.4
 ทำหน้าที่สอนวิชาอื่นด้วย คิดเป็นร้อยละ 76.9 เคยเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมมนาทางด้าน
 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 97.7

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

1.ด้านจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

ความคิดเห็นของครูผู้สอนศิลปศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$) โดยข้อ 2 เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงวางแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.27$) ข้อ 3 เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 4.23$) และข้อ 7 เพื่อนำผลการประเมินไปรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.68$)

การปฏิบัติจริงของครูผู้สอนศิลปศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$) โดยข้อ 6 เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจผลการเรียนของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.75$) ข้อ 3 เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.67$) และข้อ 7 เพื่อนำผลการประเมินไปรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.31$)

2.ด้านกระบวนการวัดประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

ความคิดเห็นของครูผู้สอนศิลปศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$) เมื่อพิจารณาในรายข้อดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การประเมินคุณภาพผู้เรียนศิลปศึกษา พบว่า ข้อ 1.1 การถ่ายทอดความคิดจินตนาการ ความรู้สึกประทับใจ ด้วยวิธีการต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.49$) ข้อ 1.2 การสังเกตรับรู้ สัมผัส ทดลอง สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 4.41$) และข้อ 1.10 ความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสื่อความหมายทางศิลปะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.00$)

ข้อ 2 รูปแบบวิธีการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา พบว่า ข้อ 2.1 วิธีที่ใช้ในการวัดประเมินผล ในประเด็นย่อย การตรวจผลงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.48$) การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 4.42$) และการสัมภาษณ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.60$) ข้อ 2.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวัดประเมินผล ในประเด็นย่อย พฤติกรรมการเรียนรู้และปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.27$) แฟ้มสะสมงานมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 4.07$) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.57$) ข้อ 2.3 ระยะเวลาในการวัดประเมินผล ในประเด็นย่อย วัดประเมินผลหลังการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.38$) วัดประเมินผลระหว่างการเรียนมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 4.21$) และวัดประเมินผลก่อนการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.00$) ข้อ 2.4 ผู้มีส่วนร่วมในการวัดประเมินผล ในประเด็นย่อย ครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.35$) ผู้เรียนประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 4.03$) และวิทยากรพิเศษมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.26$)

ข้อ 3 ระยะเวลาในการวัดประเมินผล พบว่า ข้อ 3.1 ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผล ในประเด็นย่อย แบบวัดความสามารถจริงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.14$) แบบบันทึกพฤติกรรมมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.94$) และเทปบันทึกเสียงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.05$) ข้อ

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผล ในประเด็นย่อย การวิเคราะห์และสร้างแบบวัด ประเมินผลด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.94$) การร่วมกับครู กลุ่มครู วิทยากร ฯลฯ วิเคราะห์ และสร้างแบบวัดประเมินผลมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.78$) และใช้แบบประเมินที่ผู้อื่นสร้างไว้มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.05$)

การปฏิบัติจริงของครูผู้สอนศิลปศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$) เมื่อพิจารณา ในรายข้อดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การประเมินคุณภาพผู้เรียนศิลปศึกษา พบว่า ข้อ 1.1 การถ่ายทอดความคิด จินตนาการ ความรู้สึกประทับใจ ด้วยวิธีการต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.49$) ข้อ 1.2 การสังเกต รับรู้ สัมผัส ทดลอง สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 4.41$) และข้อ 1.10 ความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสื่อความหมายทางศิลปะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.00$)

ข้อ 2 รูปแบบวิธีการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา พบว่า ข้อ 2.1 วิธีที่ใช้ในการวัด ประเมินผล ในประเด็นย่อย การตรวจผลงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.33$) การสังเกตพฤติกรรม ผู้เรียนระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 4.08$) และการสัมภาษณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.21$) ข้อ 2.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวัดประเมินผล ในประเด็นย่อย พฤติกรรมการเรียนรู้และ ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.78$) ผลงานป้ายนิเทศ/นิทรรศการ มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.68$) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.03$) ข้อ 2.3 ระยะเวลาในการวัด ประเมินผล ในประเด็นย่อย วัดประเมินผลหลังการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.99$) วัด ประเมินผลระหว่างการเรียนมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.73$) และวัดประเมินผลก่อนการเรียนมี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.33$) ข้อ 2.4 ผู้มีส่วนร่วมในการวัดประเมินผล ในประเด็นย่อย ครูมีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{x} = 4.19$) เพื่อน/กลุ่มเพื่อนมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.55$) และศิลปินท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ($\bar{x} = 2.31$)

ข้อ 3 ระยะเวลาในการวัดประเมินผล พบว่า ข้อ 3.1 ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการวัด ประเมินผล ในประเด็นย่อย แบบวัดความสามารถจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.78$) แบบทดสอบ มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.59$) และเทปบันทึกเสียง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 2.24$) ข้อ 3.2 การ สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผล ในประเด็นย่อย วิเคราะห์และสร้างแบบวัดประเมินผลด้วย ตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.44$) ร่วมกับครู กลุ่มครู วิทยากร ฯลฯ วิเคราะห์และสร้างแบบวัด ประเมินผล มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.12$) และใช้แบบประเมินที่ผู้อื่นสร้างไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 2.85$)

3. ด้านการสรุปรายงานผลการเรียนศิลปศึกษา

ความคิดเห็นของครูผู้สอนศิลปศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) โดยข้อ 5 แสดงผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.08$) ข้อ 1 สรุปรายงานผลมาตรฐานการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์ ฯ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.98$) และข้อ 8 ใช้แผนภูมิ สถิติแสดงพัฒนาการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.61$)

การปฏิบัติจริงของครูผู้สอนศิลปศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.30$) โดยข้อ 5 แสดงผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.72$) ข้อ 3 ใช้ตัวเลข ตัวอักษร คำแทนระดับความสามารถของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.56$) และข้อ 10 รายงานทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.04$)

4. ด้านการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

ความคิดเห็นของครูผู้สอนศิลปศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$) โดยข้อ 2 ควรดำเนินการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด และระดับช่วงชั้นของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.45$) ข้อ 3 ควรประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 4.44$) และข้อ 10 ควรจัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนอย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.16$)

การปฏิบัติจริงของครูผู้สอนศิลปศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) โดยข้อ 7 ประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาปลายปีปลายภาค เพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.98$) ข้อ 3 ประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{x} = 3.91$) และข้อ 10 จัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนอย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.47$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูผู้สอนศิลปศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

1.ด้านจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาควรเพื่อวัดคุณภาพผู้เรียน การเรียนการสอน และครูผู้สอนศิลปศึกษา เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการเรียนการสอน เพื่อผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความรับผิดชอบ และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ชุมชน และสาธารณชนทราบ

2.ด้านกระบวนการวัดประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรวัดตามสภาพจริง ด้วยวิธีการหลากหลาย อย่างต่อเนื่อง ควรวัดความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน , ความสนใจ ความรับผิดชอบ ผลงานตรงตามวัตถุประสงค์ ความประณีตสวยงาม องค์ประกอบ รูปทรง วิธีการขั้นตอน ความรู้ตามเกณฑ์หลักสูตร

3.ด้านการสรุปรายงานผลการเรียนศิลปศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรสรุปจากผลงานและพฤติกรรมระหว่างเรียนทุกครั้ง รวมทั้งสอบความรู้ปลายภาคปลายปี ควรสรุปเป็นระดับคะแนน ผ่านไม่ผ่าน คำบรรยายประกอบ แผนภูมิเป็นเล่ม นิทรรศการ แฟ้มสะสมงาน ควรสรุปเป็นรายบุคคล กลุ่ม ชั้น ในภาพรวม หลากหลาย

4.ด้านการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า เป็นการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์สื่อความ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลที่ดี ครอบคลุมความรู้ ทักษะกระบวนการพฤติกรรมกรเรียน มีความยืดหยุ่น มีวิธีการหลากหลาย มีข้อมูลสารสนเทศเก็บไว้เป็นกิจจะลักษณะ สามารถตรวจผลการเรียนของผู้เรียนได้ สามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้ ควรปรับปรุงการจัดทำเอกสารหลักฐาน เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน

2.ความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงของครูผู้สอนศิลปศึกษาผู้ให้สัมภาษณ์ในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ 15 คน พบว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษาเป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 80 เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 20 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.86 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีวุฒิกการศึกษา/สาขาวิชาศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 66.67 เคยเรียนหรือเข้ารับการฝึกอบรมทางด้านการประเมินผลการศึกษา คิดเป็นร้อยละ

ละ 93.33 ไม่เคยเรียนหรือเข้ารับการฝึกอบรมทางด้านศิลปะการประเมินผลศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.85 เคยเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาเรื่องศิลปะการประเมินผลการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.33 ไม่เคยเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาเรื่องศิลปะการประเมินผลศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 58.33 มีประสบการณ์การสอนศิลปศึกษา ระหว่าง 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีประสบการณ์การสอนศิลปศึกษาในระดับชั้น ป. 4 คิดเป็นร้อยละ 82.4 ปัจจุบันสอนศิลปศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 52.57 ทำหน้าที่สอนวิชาอื่นด้วย คิดเป็นร้อยละ 92.31 เคยเข้าร่วมอบรมหรือประชุมหรือสัมมนาทางด้านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

1.ด้านจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ควรเพื่อทราบจุดด้อยจุดเด่นระดับพัฒนาการของผู้เรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนและ การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยที่ดี มีความสุขสุนทรีย์ สร้างสรรค์งานได้ มีความคิดสร้างสรรค์ งดงามศิลปะเป็น นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อทราบผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ การเรียนรู้หรือไม่โดยพิจารณาจากพฤติกรรมและความสามารถ

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติตามความคิดเห็นที่กล่าวมาโดยการปฏิบัติจะกลมกลืนไปกับ กระบวนการเรียนการสอน

2.ด้านกระบวนการวัดประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นว่า ควรวัดประเมินการปฏิบัติงานด้วยวิธีการสังเกต พูดคุยเป็นหลักโดยทำการวัดประเมินจาก 1) พฤติกรรมด้านความสนใจตั้งใจ ความรับผิดชอบ ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ การทำงานร่วมกันในกลุ่ม การเตรียมอุปกรณ์ การทำงานตามขั้นตอน ความมั่นใจ 2) ผลงานด้านความประณีตสวยงามสะอาดเรียบร้อย ความคิดสร้างสรรค์ ตรงตามเรื่อง สี องค์ประกอบ 3) ความรู้ 4) พัฒนาการด้านฝีมือและจิตใจ 5) การแสดงออก 6) ความสามารถ 7) เวลาเรียน ควรวัดประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนอย่างหลากหลายให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่แท้จริง

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติตามความคิดเห็นที่กล่าวมาโดย ก่อนเรียน ครูผู้สอน ศิลปะศึกษาจะวัดประเมินผู้เรียนก่อนเรียนเรื่องใหม่หรือตอนต้นเทอม โดยการ 1) ชักถามสนทนา 2) ให้ปฏิบัติงาน 3) ทดสอบความรู้ 4) พิจารณาประสบการณ์ที่ผ่านมา ระหว่างเรียน ครูผู้สอน ศิลปะศึกษาวัดประเมินผู้เรียนโดยการ 1) สังเกต 2) ชักถาม 3) เชคเวลาเรียน หลังเรียน ครูผู้สอน ศิลปะศึกษาให้ผู้เรียน 1) วิจัยรณำเสนอผลงาน 2) ทำแบบทดสอบความรู้ ปลายภาคปลายปี ครูผู้สอนศิลปศึกษาสอบวัดความรู้ของผู้เรียน

3.ด้านการสรุปรายงานผลการเรียนศิลปศึกษา

ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นว่า ควรสรุปผลการเรียนโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ และพิจารณาการพัฒนา โดยให้คะแนนการปฏิบัติงานระหว่างเรียนกับคะแนนสอบความรู้ปลาย ภาคมีสัดส่วนเท่ากับ 80 : 20 หรือ 70 : 30

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติตามความคิดเห็นที่กล่าวมาโดยสรุปผลการประเมินผลการ เรียนลงในปพ.5ตอนปลายปี รายงานผลการเรียนให้ผู้เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้สนใจ ชุมชนทราบโดย แสดงผลงานผู้เรียนที่ป่วยนิเทศซึ่งอยู่ในหรือหน้าห้องเรียน หรือสถานที่อื่นๆ ภายในโรงเรียน ตามแต่สภาพของแต่ละโรงเรียน ในนิทรรศการงานวิชาการโรงเรียนหรืองานเนื่องในโอกาสต่างๆ

4.ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาควรวัด ประเมินผู้เรียนอย่างถูกต้องตามหลักการการประเมินผลศิลปศึกษา

การอภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นและการปฏิบัติจริงในการ ประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครผู้วิจัยขอนำ ประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายตามลำดับดังนี้

1.ความคิดเห็นของครูผู้สอนศิลปศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.การปฏิบัติของครูผู้สอนศิลปศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

1.ความคิดเห็นของครูผู้สอนศิลปศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน ศิลปะศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากทุกด้านและเห็นด้วยมากที่สุดในการประเมินผล การเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 อาจเป็นเพราะเวลานี้เป็นช่วงเวลาของการปฏิรูป การศึกษา (รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสถานศึกษา ต้องจัดการประเมินผู้เรียนควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนระหว่างเรียน และปลายปีหรือปลายภาคเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน การเรียนการสอน และตัดสินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน หน้าที่ของครู คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียน ทำการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดพร้อม ทั้งปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนที่มีข้อบกพร่องและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชาที่สอนเมื่อ สิ้นการเรียนรายปีหรือรายภาค หน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่มีหน้าที่ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูต่างทำหน้าที่ในส่วนหน่วยงานของตนเพื่อพัฒนาครูให้มี ความสามารถจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา จะเห็นได้จากกระทรวงศึกษาธิการจัดพิมพ์หนังสือหลักสูตร และคู่มือหลักสูตรแจกทุกโรงเรียนทั่วประเทศ สำนักงานตรวจเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน (สมศ.) ทำ หน้าที่ตรวจคุณภาพโรงเรียน โรงเรียนทุกสังกัดต้องผ่านการตรวจและการรับรองมาตรฐานจาก สำนักงานตรวจเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน สำนักงานการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทำหน้าที่ตรวจเกณฑ์มาตรฐานภายในของทุกโรงเรียนใน สังกัดก่อนที่จะให้โรงเรียนในสังกัดได้รับการตรวจจากสำนักตรวจเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนและจัด อบรมครูในโรงเรียนในสังกัดเพื่อให้ครูมีความสามารถจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการ เรียนตามแนวทางปฏิรูปอย่างมีคุณภาพสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนที่ครูปฏิบัติ หน้าที่อันจะส่งผลให้โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินของ สำนักงานตรวจเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน การจัดอบรมของสำนักงานศึกษานี้จะเห็นได้จากข้อมูล ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่พบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาส่วนมากเคยเข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาทางด้านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ครูสภายังกำหนดคุณภาพครูเป็น 5ระดับไว้สำหรับประเมินคุณภาพครูเพื่อให้ครูได้รับเงินเดือนตามระดับคุณภาพที่ได้รับการประเมิน การปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวข้างต้นส่งผลต่อครูผู้สอนศิลปศึกษาทั้งโดยตรงและโดยอ้อม) ครูผู้สอนศิลปศึกษาต้องทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร จะต้องพัฒนาตนเองให้มี ความสามารถมากขึ้นเพื่อโรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งภายในและภายนอก และยังต้องรับ การประเมินเพื่อกำหนดเงินเดือนตามระดับคุณภาพที่ครูสภากำหนดไว้ สิ่งเหล่านี้ทำให้ครูผู้สอน

ศิลปศึกษาเกิดการตื่นตัวในการชวนหาความรู้ ซึ่งการได้รับการอบรมและการศึกษาหาความรู้ครั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาจะมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนและทราบประโยชน์ของการประเมินผลการเรียน จึงเห็นด้วยมากต่อการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา (ซึ่งจากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่พบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษามากกว่าครึ่งเคยเข้าร่วมประชุมสัมมนา/รับการฝึกอบรมเรื่องการประเมินผลการศึกษามาแล้ว แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน) นอกจากนี้แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนในการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ยังสอดคล้องกับธรรมชาติวิชาของศิลปศึกษา กล่าวคือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามสภาพจริง (เกษร ธิตะจारी (2542) กล่าวว่า ศิลปศึกษาเป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาทักษะในด้านต่างๆ ศิริชัย กาญจนวาสี (2546) กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริงเป็นกระบวนการที่เน้นการประเมินภาคปฏิบัติ และการประเมินภาคปฏิบัติเป็นการประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียนภายใต้สภาพการณ์และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพจริง ในเรื่องการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงนี้ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นชอบมาก จะเห็นได้จากการที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาจำนวนมากได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถามว่าควรประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามสภาพจริง และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรนี้ดีให้อิสระครูผู้สอนศิลปศึกษาได้ตัดสินใจเองในเรื่องประเมินผู้เรียน เราจะได้ประเมินตามสภาพจริงโดยคำนึงว่าเป็นเด็กของเรา) ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอสรุปว่า การปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้มีผลทำให้ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากทุกด้านในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา และเห็นด้วยมากที่สุดในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่ง

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของมาลียา กองสุข (2533) ที่พบว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกด้านต่อการประเมินผลการเรียนวิชาศิลปศึกษาตามหลักสูตร เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากในทุกข้อ โดยเห็นด้วยมากที่สุดในข้อเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงวางแผนการจัดการเรียนรู้มากที่สุด เห็นด้วยน้อยที่สุดในข้อเพื่อนำผลการประเมินไปรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดในจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงวางแผนการจัดการเรียนรู้ อาจเป็นเพราะครูผู้สอนศิลปศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (หน้าที่ของครูตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนตามแผนที่กำหนด)

และครูผู้สอนศิลปศึกษาอาจเห็นประโยชน์ของแผนการสอนว่าแผนการสอนที่ดีจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ แผนการสอนเป็นสิ่งหนึ่งในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน แผนการสอนเป็นผลงานสำคัญในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งจากอาจารย์ 1 เป็นอาจารย์ 2 และจากอาจารย์ 2 เป็นอาจารย์ 3 และผลจากการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนสามารถนำไปทำวิจัยในชั้นเรียนได้

ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุดต่อจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาเพื่อนำผลการประเมินไปรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบอาจเป็นเพราะหลักสูตรไม่ได้กำหนดให้ครูผู้สอนศิลปศึกษาทำหน้าที่นี้และการนำผลการประเมินไปรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบก็เป็นประโยชน์ทางอ้อม (หลักสูตรกำหนดจุดมุ่งหมายของการรายงานผลการประเมินผลการเรียน เพื่อแจ้งให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการเรียน กำหนดแนวทางการศึกษาและการเลือกอาชีพ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ใช้สำหรับดำเนินการออกเอกสารหลักฐานการศึกษา ตรวจสอบ และรับรองผลการเรียนหรือวุฒิทางการศึกษาของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) นอกจากนี้การรายงานผู้ปกครองจะช่วยให้ผู้ปกครองเห็นคุณค่าของศิลปศึกษา การรายงานผู้บริหารโรงเรียนและครูที่สอนวิชาอื่น จะช่วยให้เขาเหล่านั้นเข้าใจกิจกรรมทางศิลปศึกษาและคุณค่าของศิลปศึกษา การรายงานผู้ดูแลนโยบายโรงเรียนจะช่วยให้เขาเหล่านั้นเห็นคุณค่าและความจำเป็นของศิลปศึกษาจะได้สนใจและเอาใส่ใจในโครงการต่างๆ ที่ทางศิลปศึกษาจัดขึ้น และการรายงานให้ชุมชนทราบจะช่วยให้ชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อศิลปศึกษาในโรงเรียนจะได้ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศิลปศึกษาในโรงเรียน แชนแมน (1978) จะเห็นได้ว่าประโยชน์อยู่ที่การนำไปใช้ของผู้ได้รับรายงาน) ไม่เห็นผลชัดเจนทันที ครูผู้สอนศิลปศึกษาจึงเห็นความสำคัญในข้อนี้้น้อยกว่าข้ออื่นๆ

ด้านกระบวนการวัดประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากในทุกข้อ โดยเห็นด้วยมากที่สุดในข้อการประเมินคุณภาพผู้เรียนศิลปศึกษา เห็นด้วยน้อยที่สุดในข้อเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดในการประเมินคุณภาพผู้เรียนศิลปศึกษาอาจเป็นเพราะครูผู้สอนศิลปศึกษามีหน้าที่ที่จะต้องทำตามข้อกำหนดของหลักสูตรและการประเมินคุณภาพผู้เรียนเป็นข้อกำหนดที่สำคัญมากที่สุดของหลักสูตร (หลักสูตรมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทยและสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือ

ศึกษาต่อตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของแต่ละบุคคล การดำเนินการวัด และประเมินผลระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา ได้แก่ การประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนระหว่างเรียนและปลายปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ครูผู้สอนศิลปศึกษาจึงมีความคิดเห็นคล้ายตามหลักสูตรและเห็นด้วยกับคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตร (เนื้อหาในแต่ละข้อย่อย สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาของคอนราด (Conrad, 1964) ด้านทัศนคติ (ประกอบด้วย มีส่วนร่วม มีความเชื่อมั่น มีความก้าวหน้า มีจุดมุ่งหมาย ยอมรับการวิจารณ์ ประเมินผลประวัติศิลป์ด้วยความเข้าใจ มีทักษะการวิจารณ์ รู้ว่า รู้ว่ามีวิธีแก้ปัญหาหลายวิธี รู้ว่านำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ มีความรู้สึกต่อความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และอุดมคติ มีสุนทรียภาพ) ความรู้ (ประกอบด้วย รู้ความหมายของคำศัพท์ รู้วิธีวิเคราะห์ รู้วิธีประเมินผลงาน รู้ข้อเท็จจริงที่จำเป็นเกี่ยวกับศิลปะ รู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และกระบวนการ) นิสัยและทักษะ (ประกอบด้วย มีความก้าวหน้าในการประเมินผลทางการวิจารณ์ มีความริเริ่ม เลือกวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการที่เหมาะสม มีการร่วมมือในการทำงาน ใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์อย่างพิถีพิถัน มีประสบการณ์ทางศิลปะทั้งทั่วไปและเฉพาะตน ทำกิจกรรมทางศิลปะเองด้วยความสมัครใจ มีนิสัยค้นคว้าการใช้เครื่องมือ มีทักษะทางศิลปะเพิ่มขึ้น) ของผู้เรียน และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ (ศ1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า งานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ศ1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544) จึงเห็นด้วยมากที่สุดในช่วงนี้

ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุดในเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา อาจเป็นเพราะหลายสาเหตุประกอบกันดังนี้ หลักสูตรไม่ได้กำหนดให้ครูผู้สอนศิลปศึกษาต้องใช้เครื่องมือในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา(หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเพียงให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะประเมินผลการเรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากสภาพจริง ด้วยวิธีการประเมินผลที่หลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)) และครูผู้สอนศิลปศึกษาไม่มีความถนัดในการสร้างเครื่องมือ (จากข้อมูลในแบบสอบถามพบว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษาจำนวนหนึ่งไม่เคยเรียน/รับการฝึกอบรม/ร่วมประชุม/สัมมนาทางด้านการประเมินผลการศึกษา จำนวนมากไม่เคยเรียน/รับการฝึกอบรม/ร่วมประชุม/สัมมนาทางด้านการประเมินผลศิลปศึกษา เหตุผลที่ว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาไม่มีความถนัดในการสร้างเครื่องมือนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิภพ ปิติ (2533) ที่พบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาประสบปัญหาและมีความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพด้านวิธีสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลมากที่สุด)นอกจากนี้เวลาที่จำกัดก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่ง

(จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษาว่าเวลามีเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประมาณ 50-60 นาทีใน 1 ครั้งต่อสัปดาห์ทำให้ไม่สามารถบันทึกคะแนนได้ทันในช่วง และในแบบสอบถามผู้วิจัยก็ได้นำเสนอเครื่องมือไว้หลายชนิดมาก บางชนิดต้องใช้เวลาในการเตรียมการมาก และบางชนิดมีราคาแพง โรงเรียนอาจไม่มีเครื่องมือชนิดนี้ ถ้าครูผู้สอนศิลปศึกษาจะใช้ต้องไปจัดหามาเองซึ่งกำลังทรัพย์ของครูผู้สอนศิลปศึกษาอาจไม่เพียงพอ) ครูผู้สอนศิลปศึกษาจึงอาจคิดว่าการใช้เครื่องมือต้องใช้เวลาอย่างมากซึ่งไม่ทันต่อเวลาที่จำกัดในการเรียนการสอนจึงน่าจะใช้เครื่องมือเท่าที่จำเป็นและใช้วิธีการอื่นที่สะดวกรวดเร็วกว่าทดแทนการใช้เครื่องมือ (จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษาว่าบางครั้งไม่มีเวลาบันทึกคะแนนจึงใช้วิธีจำว่าผู้เรียนคนไหนเป็นอย่างไร) และเป็นที่น่าสนใจที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย (จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบแนวโน้มว่าครูชายเห็นด้วยน้อยกว่าครูหญิงในเครื่องมือดังนี้ แบบบันทึกพฤติกรรม แบบสอบถาม แบบรายงานสรุป และเทปบันทึกเสียง) ดังนั้นผลการวิจัยจึงพบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่นๆ

ด้านการสรุปรายงานผลการเรียนศิลปศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากในทุกข้อ โดยเห็นด้วยมากที่สุดข้อแสดงผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละบุคคล เห็นด้วยน้อยที่สุดในข้อใช้แผนภูมิ สถิติแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดในการแสดงผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละบุคคล อาจเป็นเพราะหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนจึงเป็นหน้าที่ที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาจะต้องสรุปผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละบุคคลอยู่แล้ว (จุดหมายสำคัญอีกประการหนึ่งของการวัดและประเมินผลการเรียนคือเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับตัดสินความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนในการจบช่วงชั้นและจบหลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับการรับรองความรู้ และวุฒิการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อ สมัครงาน และใช้เป็นหลักฐานดำเนินการในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)) และครูผู้สอนศิลปศึกษาตระหนักดีว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน (แชปแมน (Chapman, 1978) กล่าวว่า ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 3 แบบ คือ 1) แนวกว้าง ผู้เรียนแบบนี้ชอบศึกษาจุดมุ่งหมาย/วิธีวิเคราะห์แบบใหม่ และทำการทดลองวิธีการต่างๆ 2) เชิงลึก ผู้เรียนแบบนี้ยืนยันที่จะศึกษาสิ่งที่ตนชอบ จุดมุ่งหมาย/วิธีวิเคราะห์ที่สัมพันธ์อย่างใกล้ชิดยังคงดำเนินต่อไป และผู้เรียนกำลังเพิ่มประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้น 3) ค่อยเป็นค่อยไป ผู้เรียนแบบนี้ยืนยันที่จะศึกษาบางสิ่ง และขณะเดียวกันก็ศึกษาสิ่งอื่นด้วย ผู้เรียนจะซึมซับวิธีการบางวิธีที่ใหม่กว่า และวิธีการที่ใหม่กว่านี้จะเข้าแทนที่วิธีการที่คุ้นเคยที่ละน้อย 4) ถดถอยหรือไม่ก้าวหน้า ผู้เรียนแบบนี้ไม่พึงพอใจผลที่ตนปฏิบัติ ถึงแม้ผู้อื่นจะเห็นว่าผลที่เขาปฏิบัติเป็นที่น่าพึงพอใจ สลักษณ์ ศรีบุรี (2530) กล่าวว่า คนที่จะเรียนและพัฒนาไปถึงจุดหนึ่งไม่เท่าเทียมกัน

ศิลปศึกษาเป็นวิชาที่เน้นเรื่องของทักษะความสามารถพื้นฐาน ความถนัด ความถนัดตัวนี้ไม่ได้มีอยู่ทุกคน ถึงแม้จะสร้างสิ่งแวดล้อมเท่ากัน ใช้ครูคนเดียว และใช้วิธีการสอนอย่างเดียวกัน มีความพร้อมในองค์ประกอบเท่ากัน คนที่จะประสบความสำเร็จในวิชาศิลปศึกษาจะมีขีดจำกัดไม่เท่ากัน และจากข้อมูลในแบบสอบถามด้านความคิดเห็นเพิ่มเติมครูผู้สอนศิลปศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษากล่าวว่าในห้องเรียนหนึ่งผู้เรียนจะแตกต่างกันเป็นกลุ่มๆ และในแต่ละกลุ่มผู้เรียนยังแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ซึ่งในเรื่องผู้เรียนมีความแตกต่างกันนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลิมิง (Li-Ming, 2000) ที่พบว่าความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนมีความแตกต่างกันระหว่างภูมิภาคหลังด้านเพศและอายุ) การแสดงผลการเรียนของผู้เรียนแบบรวมให้ภาพความรู้ความสามารถของผู้เรียนในภาพรวมทั้งห้องเรียน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องจะไม่ทราบเกี่ยวกับผู้เรียนแต่ละคน ภาวะการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนในการเรียนศิลปศึกษาจะอยู่ที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาแต่เพียงผู้เดียว การแสดงผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละบุคคลจะช่วยแบ่งเบาภาระของครูผู้สอนศิลปศึกษาได้ (ผู้เรียนจะได้ใช้เป็นข้อมูลแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการเรียน รวมทั้งพัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม และพฤติกรรมต่างๆ ของตน ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการเรียนการเลือกแนวทางการศึกษาและอาชีพในอนาคตและใช้เป็นข้อมูลแสดงความรู้ ความสามารถ ผลการเรียนและวุฒิการศึกษาของตน ผู้ปกครองจะได้รับทราบผลการเรียนและพัฒนาการต่างๆ ของผู้เรียน ใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งการดูแลสุขภาพ อนามัย ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และพฤติกรรมต่างๆ ของผู้เรียน และใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนและส่งเสริมการเรียน การเลือกแนวทางการศึกษาและอาชีพในอนาคตของผู้เรียน ครูแนะแนวได้ใช้เป็นข้อมูลในการให้คำแนะนำผู้เรียนในด้านต่างๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งในเรื่องที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาต้องการการแบ่งเบาภาระการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนนั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ครรชิต นิสวอนุตรพันธ์ (2540) ที่พบว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคาดหวังต่อบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในด้านความรู้ทางทฤษฎี การแสดงออกด้านทักษะและเจตคติ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน และการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้อันของผู้เรียน) ดังนั้นครูผู้สอนศิลปศึกษาจึงเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องนี้

นอกจากนี้ยังพบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยกับการเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดมากกว่าเปรียบเทียบกับกลุ่ม ครูผู้สอนศิลปศึกษามีความคิดเห็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนศิลปศึกษาต้องการให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนศิลปศึกษา (คุณภาพผู้เรียน ศ1.1 ข้อ 5 ผู้เรียนพึงพอใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน มีความสุขกับการทำงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)) ถ้านำผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนมาเปรียบเทียบกันจะทำให้เกิดการแข่งขันและผู้เรียน

ที่ไม่เก่งจะเสียกำลังใจ (การเปรียบเทียบกับเกณฑ์เป็นการเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาและผู้เรียนช่วยกันกำหนดขึ้นส่วนการเปรียบเทียบกับกลุ่มเป็นการเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนกับความสามารถของเพื่อนคนอื่น ๆ นักวิชาการทางศิลปศึกษา เจนทิลและเมอร์นีย์แอค (Gentile and Murnyack, 1989) กล่าวว่า การเปรียบเทียบกับเกณฑ์เหมาะสมกับการประเมินผลย่อย การเปรียบเทียบกับกลุ่มเหมาะสมกับการประเมินผลสรุป เบียร์ที (Beattie, 1997) กล่าวว่า การเปรียบเทียบกับกลุ่มเหมาะสำหรับแบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติ จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนศิลปศึกษาถูกต้องตามหลักการประเมินผลทางศิลปศึกษา จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษากล่าวว่า "เด็กเก่งมีจำนวนน้อยเด็กส่วนใหญ่ไม่เก่งแต่เขาชอบศิลปศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษาท่านอื่นๆ ควรดูแลเอาใจใส่ให้ความสำคัญทั้งเด็กเก่งและไม่เก่งอย่างเท่าเทียมกัน" และครูผู้สอนศิลปศึกษาบางคนกล่าวว่า "ในช่วงมืองเรียนเด็กจะทราบผลการประเมินผลการเรียนในรูปของคำชมและคำแนะนำ ส่วนคะแนนจริงผมจะแอบไว้ เพื่อให้ไม่让孩子เห็นคะแนนความสามารถของตนแล้วรู้สึกเสียใจแล้วก็เลยไม่ชอบวิชาศิลปะ" จากข้อมูลให้คำสัมภาษณ์นี้แสดงว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาคำนึงถึงจิตใจของผู้เรียน ต้องการให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนศิลปศึกษา) ข้อค้นพบที่ว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นว่าควรเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดมากกว่ากับกลุ่มนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของมาเลีย กองสุช (2533) ที่พบว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยกับการพิจารณาความสามารถของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้มากกว่าการพิจารณาความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนเปรียบเทียบกับความสามารถของผู้เรียนในกลุ่ม

ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุดในการใช้แผนภูมิสถิติแสดงพัฒนาการของผู้เรียน อาจเป็นเพราะหลักสูตรไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของครูผู้สอน และครูผู้สอนศิลปศึกษาอาจเห็นว่าการใช้แผนภูมิสถิติแสดงพัฒนาการของผู้เรียนต้องใช้เวลาในการทำมาก (จากข้อมูลในแบบสอบถามครูผู้สอนศิลปศึกษาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าควรสรุปผลการเรียนศิลปศึกษาเป็นระดับคะแนน ผ่านไม่ผ่าน คำบรรยายประกอบ แผนภูมิ เป็นเล่ม นิทรรศการ แฟ้มสะสมงานตามลำดับ จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นว่าควรสรุปผลการเรียนศิลปศึกษาเป็นระดับคะแนนมากที่สุด ส่วนแผนภูมิอยู่ในอันดับที่ 4) และครูผู้สอนศิลปศึกษาคิดว่าตนไม่มีเวลาทำเนื่องจากมีหน้าที่อื่นมาก (จากข้อมูลทั่วไปในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์พบว่า ส่วนใหญ่ครูผู้สอนศิลปศึกษาทำหน้าที่สอนวิชาอื่นด้วย และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษากล่าวว่าได้รับมอบหมายงานอื่นอีกมากนอกเหนือจากหน้าที่สอน) ครูผู้สอนศิลปศึกษาจึงเห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น

จากข้อค้นพบเหล่านี้ในด้านการสรุปรายงานผลการเรียนศิลปศึกษา แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นว่าควรเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดมากกว่า

เปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนกับกลุ่ม ควรแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล และควรรายงานผลการเรียนเป็นระดับคะแนน

ด้านการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ครูผู้สอน ศิลปศึกษาเห็นด้วยมากในทุกข้อ โดยเห็นด้วยมากที่สุดในข้อควรดำเนินการประเมินผลการเรียน ศิลปศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด และระดับช่วงชั้นของผู้เรียน เห็น ด้วยน้อยที่สุดในข้อควรจัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนอย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็น หลักฐานสำหรับการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง

ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดในข้อควรดำเนินการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด และระดับช่วงชั้นของผู้เรียน อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนศิลปศึกษาทราบว่าวิธีการแต่ละวิธีมีข้อดีและข้อจำกัดในการวัดแตกต่างกัน ควรเลือกใช้ หลายวิธีประกอบกันเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง (จากข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษามากกว่าครึ่งเคยเรียน/รับการฝึกอบรม/ร่วมประชุม/ สัมมนาเรื่องการประเมินผลการศึกษา แสดงว่าครูผู้สอนศิลปศึกษามีความรู้เรื่องการประเมินผล การเรียนพอสมควร ซึ่งความคิดเห็นของครูผู้สอนศิลปศึกษาในข้อควรดำเนินการประเมินผลการ เรียนศิลปศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด และระดับช่วงชั้นของ ผู้เรียน นี้สอดคล้องแนวคิด แชปแมน (Chapman, 1978) คอสเตอร์ (Koster, 2001) เบียทีย์ (Beattie, 1997) ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าควรใช้วิธีการหลากหลายในการประเมินผลการเรียน ศิลปศึกษา

ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุดในข้อควรจัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศของ ผู้เรียนอย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง อาจเป็นเพราะครูผู้สอน ศิลปศึกษาอาจเห็นว่าหน้าที่ในข้ออื่นสำคัญกว่าหน้าที่นี้เป็นเพียงส่วนประกอบเสริมหลังจากทำ หน้าที่หลักเสร็จแล้ว และครูศิลปศึกษาอาจไม่ชอบงานเอกสาร (จากข้อมูลในแบบสอบถาม ครูผู้สอนศิลปศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าการจัดทำเอกสารหลักฐานตามหลักสูตรใหม่นี้ยุ่งยาก และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษาบางคนบ่นว่า"ให้ครูมานั่งทำเอกสารเยอะแยะมากมาย ทำเหมือนไม่ไว้ใจกันมีครูที่ไหนอยากเห็นลูกศิษย์แย่งก็ต้องพยายามพัฒนาให้ลูกศิษย์ของตัวเอง ดีขึ้นทั้งนั้น")

2.การปฏิบัติจริงของครูผู้สอนศิลปศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน ศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติมาก 2 ด้าน ปานกลาง 2 ด้าน โดยปฏิบัติมากที่สุดในด้านการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ปฏิบัติน้อยที่สุดในด้านการสรุปรายงานผลการเรียนศิลปศึกษา

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติมาก 2 ด้านโดยปฏิบัติมากที่สุดในด้านการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 อาจเป็นเพราะครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากต่อการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา และเป็นหน้าที่ที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้การประเมินผู้เรียนจะต้องควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ครูมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ) และครูผู้สอนศิลปศึกษาก็ต้องปฏิบัติตามแนวทางที่คุรุสภาให้ไว้ (คุรุสภา (2539) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 ให้ครูตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ) ประกอบกับเวลานี้เป็นช่วงเวลาปฏิรูปการศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษาจะต้องรับการประเมินทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก และต้องเตรียมตัวเพื่อรับการประเมินคุณภาพเพื่อรับเงินเดือนตามระดับคุณภาพด้วย (คุรุสภา (2541) กำหนดคุณภาพครูไว้ 5 ระดับ คุณภาพครูระดับที่ 5 เป็นครูที่ปฏิบัติงานด้วยกระบวนการพัฒนาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ บนพื้นฐานของผลพัฒนาทางบวกอย่างเท่าเทียมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายในการพัฒนาคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ส่งผลให้เกิดการสร้างและพัฒนาวิชาชีพอย่างถาวร มีเกียรติภูมิ เป็นตัวอย่างได้ทั้งด้านวิชาชีพและชีวิตส่วนบุคคล ซึ่งคุณภาพครูระดับที่ 5 นี้เป็นครูที่มีคุณภาพสูงสุด) จึงปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ด้านและมากที่สุดในด้านการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจเนท (Janet, 2002) ที่พบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาประเมินผลศิลปะปฏิบัติในชั้นเรียนตามความเห็นชอบของตนที่ประนีประนอมกับความกดดันจากภายนอก

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติปานกลาง 2 ด้านโดยปฏิบัติน้อยที่สุดในด้านการสรุปรายงานผลการเรียนศิลปศึกษา อาจเป็นเพราะคุณภาพของครูผู้สอนศิลปศึกษาไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม (ผลจากการวิจัยของ บุชบา กาญจนวารีทิพย์ (2529) พบว่า วิธีการสอนและประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ยุค ยุคแรก พ.ศ. 2435 - 2502 ครูเป็น

ศูนย์กลางของการเรียน ประเมินผลงานที่ทำสำเร็จโดยตัดสินด้วยมาตรฐานความพอใจของผู้ใหญ่ ยุคที่สอง พ.ศ. 2503 - 2526 นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน การประเมินผลการเรียน ศิลปศึกษาให้ความสำคัญแก่พัฒนาการทางศิลปะ และลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของเด็กมากกว่า ผลงานที่ทำเสร็จ คุณภาพครูที่สอดคล้องกับปัจจุบันนั้น ครูสภา (2539) กำหนดว่า ครูพึงปฏิบัติกิจกรรมวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ (มาตรฐานที่ 1) และพึงแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (มาตรฐานที่ 11) เกษร ธิตะจารี (2543) กล่าวว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษา ต้องเฝ้าหาความรู้ทางศิลปะอยู่เสมอ ต้องศึกษาในเรื่องที่จะสอนและสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามเนื้อหาได้ ต้องศึกษาหลักสูตรเพื่อที่จะได้รู้ขอบเขตของเนื้อหาที่จะสอน ต้องทำแผนการสอนและบันทึกการสอนทุกครั้งก่อนสอน ต้องมีสื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอนอย่างมีคุณภาพและน่าสนใจ ต้องมีเทคนิคการสอนที่ไม่น่าเบื่อหน่าย และต้องมีการประเมินผลที่ชัดเจนและผู้เรียนยอมรับ ครูสภา (2541) กำหนดคุณภาพครู ระดับที่ 1 เป็นครูที่ทำการสอนมุ่งเน้นเนื้อหา ผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้ สอนตามแผนที่กำหนด ประเมินผลเน้นการทดสอบ ผลงานของผู้เรียนเป็นแบบเดียวกันตามที่ครูกำหนด รายงานผลเป็นภาพรวมของผู้เรียนทั้งชั้น ระดับที่ 2 เป็นครูที่ทำการสอนมุ่งเน้นความรู้ความจำ ดัดแปลงแผนสื่อให้เหมาะสมกับสภาพจำกัดต่างๆ ได้ ผลงานของผู้เรียนเป็นเรื่องเดียวกัน แต่มีรายละเอียดแตกต่างกัน รายงานผลเป็นกลุ่ม ระดับที่ 3 เป็นครูที่ทำการสอนมุ่งเน้นกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ มีแผนการสอนที่พัฒนาขึ้นเอง จัดทำเองได้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล คำตอบของผู้เรียนหลากหลาย เกิดจากการแสวงหาและสรุปความรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายของครู กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ระดับที่ 4 เป็นครูที่ทำการสอนมุ่งเน้นการพัฒนาจริง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนกิจกรรมและสื่อสอดคล้องสัมพันธ์กัน ให้โอกาสในการแสดงออกอย่างอิสระ ผลงานของผู้เรียนแตกต่างกันตามกระบวนการเรียนการสอนที่เลือก ระดับที่ 5 เป็นครูที่ทำการสอนมุ่งเน้นการค้นหา สร้างความรู้ร่วมกันกับผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการเรียนและกำหนดหลักสูตรของห้องเรียนเกือบทั้งหมด ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและการสอนของครู ผลงานของผู้เรียนคนละอย่างคนละเรื่องตามความสนใจและความถนัดอย่างแท้จริง ข้อความรู้อย่างที่ผ่านมานี้เป็นคุณภาพครูในปัจจุบัน แต่เมื่อพิจารณามาตรา 81 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู มาตรา 81 ในรัฐธรรมนูญนี้แสดงให้เห็นว่า คุณภาพของครูไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ผลการวิจัยของปราโมทย์ บุญเต็ม (2536) พบว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงของครูผู้สอนศิลปศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง) ครูผู้สอนศิลปศึกษาบางคนไม่มีวุฒิทางศิลปศึกษา/ศิลปกรรม (จากข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบครูผู้สอนศิลปศึกษาจำนวนหนึ่งไม่มีวุฒิการศึกษาทางศิลปศึกษาและศิลปกรรม ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบในการวิจัยของ นวพรรณ สรรพสิน (2539) ที่พบว่าครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสอนวิชาที่ตนไม่ถนัด จากการวิจัยของโจอัน (Joan, 1987) พบว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษาระดับประถมศึกษาจำเป็นต้องเรียนศิลปศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในเบื้องหลังการศึกษาของตน) ไม่มีความรู้เรื่องการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา (จากข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามพบครูผู้สอนศิลปศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเรียน/รับการฝึกอบรม/ร่วมประชุม/สัมมนา ทางด้านการประเมินผลการศิลปศึกษา จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษากล่าวว่าไม่มีความรู้ทางการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันคือนำความรู้จากการประเมินผลทางการศึกษามาปรับใช้โดยไม่ทราบว่าถูกต้องตามหลักวิชาทางศิลปศึกษาหรือไม่) มีงานมาก (จากข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามพบครูผู้สอนศิลปศึกษาส่วนใหญ่ทำหน้าที่สอนวิชาอื่นด้วย จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษากล่าวว่าอุปสรรคส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาคือครูผู้สอนศิลปศึกษามีงานอื่นที่นอกเหนืองานสอนมาก ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบในการวิจัยของ นวพรรณ สรรพสิน (2539) ที่พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีงานอื่นต้องทำมาก) เวลาในการจัดการเรียนการสอนน้อย (การจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษากล่าวว่าอุปสรรคส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาคือครูผู้สอนศิลปศึกษาและผู้เรียนพบกันสัปดาห์ละ 1 ครั้งๆ ละ 50-60 นาที การประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาจึงไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร) อุปกรณ์การเรียนไม่ครบถ้วน (การจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษากล่าวว่าอุปสรรคส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาคือผู้เรียนไม่เตรียมอุปกรณ์การเรียนมา) และครูผู้สอนศิลปศึกษาไม่ได้ถูกกำหนดให้มีหน้าที่รายงานผล (หลักสูตรกำหนดว่าหน้าที่สุดท้ายของครูผู้สอนในการดำเนินงานประเมินผลการเรียนคือประเมินตัดสินผลการเรียนรู้อันผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนรายปี หน้าที่สุดท้ายของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประเมินผลการเรียนคือนำผลการประเมินไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษาจึงปฏิบัติน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ) ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอสรุปว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติปานกลางเพราะคุณภาพของครูผู้สอนศิลปศึกษาไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ครูผู้สอนศิลปศึกษาบางคนไม่มีวุฒิทางศิลปศึกษา/ศิลปกรรม ครูผู้สอนศิลปศึกษาจำนวนมากไม่มีความรู้เรื่องการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา มีงานมาก เวลาในการจัดการเรียนการสอนน้อย อุปกรณ์การเรียนไม่ครบถ้วน และครูผู้สอนศิลปศึกษาไม่ได้ถูกกำหนดให้มีหน้าที่รายงานผล ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรจง บุญการี (2532) เทียนชัย เสาจินดารัตน์ (2534) ที่พบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติจริงนั้นครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติมากที่สุดในด้านการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และปฏิบัติน้อยที่สุดในด้านการสรุปรายงานผลการเรียนศิลปศึกษา

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ส่วนใหญ่ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกนั้นปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยปฏิบัติมากที่สุดในข้อเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจผลการเรียนของผู้เรียน ปฏิบัติน้อยที่สุดในข้อเพื่อนำผลการประเมินไปรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติมากที่สุดในข้อเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจผลการเรียนของผู้เรียน การปฏิบัติของครูผู้สอนศิลปศึกษาซึ่งมีแนวโน้มเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจผลการเรียนของผู้เรียนมากกว่าเพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียน อาจเป็นเพราะการปฏิบัติปานกลางของครูผู้สอนศิลปศึกษาในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาอันเนื่องมาจากอุปสรรคต่างๆ แต่ครูผู้สอนศิลปศึกษามีหน้าที่ที่จะต้องประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กำหนดแนวทางการประเมินผลการเรียนว่า 1) การดำเนินการประเมินผลระดับสถานศึกษา ได้แก่ การประเมินผลการเรียนและพัฒนาการของผู้เรียนปลายปีหรือปลายภาค เพื่อนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งนำผลการประเมินไปใช้พิจารณาตัดสินใจผลการเรียนรายวิชา และตัดสินใจการเลื่อนช่วงชั้น 2) การดำเนินการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ได้แก่ การประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนระหว่างเรียน เพื่อหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าหรือไม่เพียงไร เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุการเรียนรู้ที่คาดหวัง ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และใช้สำหรับตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ครูผู้สอนมีหน้าที่ 1.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบ 2.ทำการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนด พร้อมกับปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนที่มีข้อบกพร่อง 3.ประเมินตัดสินใจผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชาที่สอน เมื่อสิ้นสุดการเรียนรายปีหรือรายภาค) ครูผู้สอนศิลปศึกษาจึงต้องเลือกปฏิบัติตามหน้าที่ก่อนปฏิบัติตามความเห็นชอบของตน

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติน้อยที่สุดในข้อเพื่อนำผลการประเมินไปรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ อาจเป็นเพราะครูผู้สอนศิลปศึกษาไม่ได้ถูกกำหนดให้ทำหน้าที่รายงานผลการเรียน ครูผู้สอนศิลปศึกษาจึงรายงานไปตามสภาพที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาจะสามารถทำได้ (จากข้อมูลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนศิลปศึกษากล่าวว่าได้รายงานผลการเรียนศิลปศึกษาของผู้เรียนให้ผู้เกี่ยวข้อง

ผู้ปกครอง ผู้สนใจ ชุมชนทราบ 4 วิธีคือ 1) แสดงผลงานผู้เรียนที่ป้ายนิเทศซึ่งอยู่ในหรือหน้าห้องเรียน หรือสถานที่อื่นๆ ภายในโรงเรียนตามแต่สภาพของแต่ละโรงเรียน ในนิทรรศการงานวิชาการโรงเรียนหรืองานเนื่องในโอกาสต่างๆ 2) ให้ผู้เรียนนำผลงานกลับบ้านให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น หรือนำผลงานที่ยังไม่เสร็จให้ผู้ปกครองหรือญาติมีส่วนร่วม 3) จัดกิจกรรมหน้าเสาธงตอนเช้า 4) พูดคุยกับผู้ปกครองในบางโอกาส ซึ่งการรายงานผลการเรียนของครูผู้สอนศิลปศึกษานี้สอดคล้องกับวิธีการที่ แชปแมน (Chapman, 1978) เสนอแนะว่าการรายงานผู้ปกครองมีหลายวิธีดังนี้ ส่งบันทึกสั้นๆ ถึงผู้ปกครองโดยแนบไปกับผลงานสำเร็จที่ผู้เรียนนำกลับบ้าน เขียนบันทึกถึงผู้ปกครองโดยตรง เชิญผู้ปกครองมาเป็นผู้สังเกตการณ์หรือมีส่วนร่วมในห้องเรียน หรือพบผู้ปกครองโดยตรงในวันเปิดภาคเรียน และในวันงานต่างๆ ของโรงเรียนและชุมชน รายงานผู้บริหารโรงเรียนและครูที่สอนวิชาอื่นทราบในการประชุม การสนทนา จุลสาร หรืองานแสดงผลงาน รายงานชุมชนทราบทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือไปรษณีย์)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ในด้านจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติมากที่สุดในข้อเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน และปฏิบัติน้อยที่สุดในข้อเพื่อนำผลการประเมินไปรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

ด้านกระบวนการวัดประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา ส่วนใหญ่ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติปานกลาง นอกนั้นปฏิบัติมาก โดยปฏิบัติมากที่สุดในข้อการประเมินคุณภาพผู้เรียนศิลปศึกษา ปฏิบัติน้อยที่สุดในข้อเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติมากที่สุดในข้อการประเมินคุณภาพผู้เรียนศิลปศึกษา อาจเป็นเพราะครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติไปตามหน้าที่ (คุณภาพผู้เรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ศิลปะหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ศ.1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ศ.1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล) สอดคล้องกับผลการวิจัยของเจเน็ต ((Janet, 2002) ที่พบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษาประเมินผลศิลปะปฏิบัติในชั้นเรียนตามความเห็นชอบของตนที่ประนีประนอมกับความกดดันจากภายนอก

ครูผู้สอนศิลปศึกษาปฏิบัติน้อยที่สุดในข้อเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาอาจเป็นเพราะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยการนำเครื่องมือไปใช้จึงไม่สมบูรณ์จึงปฏิบัติจึงน้อยที่สุด

จากข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นสามารถประมวลสรุปได้ว่า ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมาก แต่ปฏิบัติปานกลาง ซึ่งทั้งความคิดเห็นและการปฏิบัติมากที่สุดในด้านการประเมินผลการเรียน

ศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เหตุผลที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาเห็นด้วยมากน่าจะเป็นเพราะอยู่ในช่วงเวลาปฏิรูปการศึกษา เหตุผลที่ปฏิบัติปานกลางน่าจะเป็นเพราะปัญหาด้านครูผู้สอนศิลปศึกษามีความสามารถไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เหตุผลที่ความคิดเห็นและการปฏิบัติมากที่สุดในด้านการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 น่าจะเป็นเพราะเป็นหน้าที่ที่ครูผู้สอนศิลปศึกษาจะต้องปฏิบัติ

อย่างไรก็ตามผลของการวิจัยในครั้งนี้พบว่าครูผู้สอนศิลปศึกษายังไม่ค่อยสนใจในเรื่องการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะการวิจัย

สำนักงานศึกษา ควรศึกษาค้นคว้ารูปแบบการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาที่เหมาะสมกับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรมั่งบงทุนทำวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรจัดทำคู่มือการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาสำหรับครูผู้สอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร และควรจัดฝึกอบรมการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาแก่ครูผู้สอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ศึกษานิเทศก์ ควรให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาแก่โรงเรียน และครูผู้สอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครได้

กลุ่มโรงเรียน ควรมีคลังรวมความรู้และเครื่องมือการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา เพื่อบริการให้คำแนะนำปรึกษาและเครื่องมือการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาแก่ครูผู้สอนศิลปศึกษาในกลุ่มโรงเรียน ควรมั่งบงทุนทำวิจัย เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในกลุ่มโรงเรียน และควรจัดประชุมสัมมนาครูผู้สอนศิลปศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับเทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาในกลุ่มโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน ควรเห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปศึกษา ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติวิชาศิลปศึกษา และควรอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนศิลปศึกษาในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนศิลปศึกษา

ครูผู้สอนศิลปศึกษา ควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนทางการศึกษาและศิลปศึกษา ควรให้ความสำคัญกับความรู้ลึกซึ้งทฤษฎีของผู้เรียนมากขึ้น ควรประเมินผลการเรียนศิลปศึกษาตามสภาพจริง ใช้วิธีการประเมินผลหลายวิธีประกอบกัน ควรใช้วิธีการสัมภาษณ์

พูดคุยกับผู้เรียนมากขึ้น ควรใช้แบบมาตระดับคะแนนประกอบคำอธิบาย (Scoring Rubrics) มากขึ้น และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนมากขึ้น